

Miljøgodkendelse af svinebrug
Voulundgårdvej 18A, 7400 Herning
Efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af hus-
dyrbrug

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af svinebrug Voulundgårdvej 18, 7400 Herning

Dato for godkendelse: 15. april 2011

CVR-nr / CHR nr 14120475 / 92352

Matr. nr. (ejerlav) 1av, 1d, 1m, 1x, 1aa, 1u, 1s, 1y VOVLUND BY, RIND
58 FJEDERHOLTBY

Adresse Voulundgårdvej 18, 7400 Herning

Ansøgers navn og adresse Gunnar Vestergaard, Okkelsvej 21, 7400 Herning

Konsulent Hanne H. Østergaard, Gråkjær Miljøcenter, haost@graakjaer.dk

Tilsynsmyndighed Herning Kommune, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning

Miljøsagsbehandler Christina Thorslev Petersen

Kvalitetssikring Sarah Bourgeois

Indholdsfortegnelse

MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE.....	5
SAGENS GRUNDLAG.....	6
LOVGRUNDLAG.....	6
LÆSEVEJLEDNING.....	6
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	7
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE.....	8
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ VOULUNDGÅRDVEJ 18.....	11
ÅRSPRODUKTION.....	11
FODER.....	12
EGENKONTROLVILKÅR.....	12
LUGT.....	17
STØJ.....	17
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	17
UDBRINGNINGSAREALER.....	18
KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	19
UNDERSØGTE ALTERNATIVER.....	19
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN.....	19
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER.....	20
AFTALEAREALER.....	20
VURDERINGSGRUNDLAG.....	20
VARETAGELSE AF HENSYN TIL MILJØET.....	21
EJENDOMMENS PLACERING OG INDRETNING.....	21
NABOFORHOLD.....	22
PÅVIRKNING AF JORD.....	25
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND.....	26
PÅVIRKNING AF NATUR.....	26
<i>Beskyttede naturtyper</i>	26
KVÆLSTOFDEPOSITION.....	27
<i>Kumulativ effekt</i>	27
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-OMRÅDER, BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER MV.....	28
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	31
ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT: BEST AVAILABLE TECHNIQUES).....	33
GENNEMGANG AF BAT FOR VOULUNDGÅRDVEJ 18 I FORHOLD TIL HERNING KOMMUNES NIVEAU FOR BAT.....	33
1. <i>BAT - Management</i>	34
2. <i>BAT Foder</i>	36
3. <i>BAT Staldindretning</i>	36
4. <i>BAT - Forbrug af vand og energi</i>	37
5. <i>Opbevaring af husdyrgødning</i>	38
6. <i>Udbringning af husdyrgødning</i>	39
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER.....	39
BAT - SAMLET VURDERING.....	40
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE.....	41
OPLYSNINGER OM EJENDOMMENS PLACERING.....	41
LANDSKABELIGE HENSYN.....	41
STALDANLÆGGETS INDRETNING.....	42
VASKEPLADS.....	42
HUSDYRGØDNING.....	43

FODER	43
HARMONIREGLER	44
RESSOURCEFORBRUG	44
TRANSPORT	45
SKADEDYR	46
AFFALD	46
FARLIGT AFFALD	46
DØDE DYR	46
OLIE	46
SPILDEVAND	46
OVERSIGT OVER BILAG	47

Ikke-teknisk resumé

Gunnar Vestergaard har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Husdyrloven af husdyrbruget, Voulundgårdvej 18A, 7400 Herning vedrørende CHR nr.: 92352 og CVR nr.: 14120475.

Avlscenter Kollund søger om miljøgodkendelse til opførsel af en ny drægtighedsstald til løsgående søer på Kollund Øst, Voulundgårdvej 18, 7400 Herning. Stalden bygges for at leve op til kravene om løsgående søer i 2013. I forbindelse med opførslen af stalden vil der ske ændring i sammensætningen af dyr i den eksisterende stald.

Den nye stald bliver bygget øst for det eksisterende anlæg.

Der foreligger en miljøgodkendelse fra 1990 af Voulundgårdvej 18 på 664 DE¹. Udover godkendelsen fra 1990, ligger der en påklaget revurdering hos Natur- og Miljøklagenævnet. Godkendelsen fra 1990 er valgt som nudrift, da der endnu ikke foreligger en endelig godkendelse af revurderingen. Efter opførslen af stalden vil der på ejendommen være 587,96 DE.

Der er tre andre ejendomme under samme cvr nr. Stokkildhovedvej 43, Okkelsvej 21 og Fastrupvej 41, alle i 7400 Herning.

Al husdyrgødning overføres til et markselskab ejet af Gunnar Vestergaard. Der bliver i forbindelse med denne ansøgning, og ansøgning om godkendelse af ejendommen på Okkelsvej 21, fremsendt en ansøgning om arealgodkendelse af markselskabets arealer.

Husdyrproduktionen på Voulundgårdvej 18 ændres fra 664 DE¹

- 650 søer
- 13.650 smågrise til 30 kg
- 13.572 slagtesvin 30 – 105 kg

Til 587,96 DE

- 700 søer
- 21.700 smågrise 7,3 – 32 kg
- 11.400 polte 32 - 107

Poltene har forskellig vægt ved afgang, men der vil på intet tidspunkt være flere DE på ejendommen end den tilladte mængde.

Nærmeste byzone, et fremtidigt vindmølleområde, ligger cirka 2,2 kilometer sydvest for ejendommen.

Den nye produktionsbygning kommer til at ligge umiddelbart øst for det eksisterende byggeri på adressen. Bygningerne bliver sammenhængende og kommer ikke til at virke markante i landskabet. I forbindelse med udvidelsen ændres de eksisterende stalde, indvendigt og der vil derfor ikke være synlige ændringer i det eksisterende. For at mindske det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab, vil der øst for det eksisterende anlæg blive etableret et flerrækket læhegn. Selve placeringen af anlæg og beplantning fremgår af kortbilag.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ovennævnte ejendom på nedenstående vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

---

¹ DE før august 2009

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 godkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Med denne godkendelse følger der otte års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den (15. april 2019). Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning nr. 17318 version 4 af 1. juli 2011.
- Opstartsmøde med ansøger og konsulent med besigtigelse af ejendommen og gennemgang af ansøgningen den 16.12.2010
- Udtalelse fra Naturgruppen i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 22. februar 2011

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven² med tilhørende bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Ejendommen er omfattet af § 12, da ejendommen udvides til mere end 250 DE. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 12. januar 2011 i Herning Folkeblad.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 28. februar til 11. april 2011.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med bemærkninger og begrundelser for vilkårene. Derefter følger Herning Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt og endelig følger relevante bilag.

---

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12 2006

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Voulundgårdvej 18, 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Man kan klage inden fire uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige senest den 18. maj 2011. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort i Herning Folkeblad den 20. april 2011.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, DOG skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Land og Natur, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 18. maj 2011 indenfor rådhusets kontortid.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Christina Thorslev Petersen
Biolog

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ansøger: Gunnar Vestergaard, Okkelsevej 21, 7400 Herning
Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

P. Skovby Thomsen	Voulundgårdvej 21 B	7400 Herning
Preben Meldgaard	Fynsgade 10B	7400 Herning
Verner Meldgaard	Jørgen Kroghs Vej 72	7430 Ikast
Ina Mette Christensen og Jørn Vestervig Christensen	Klinkhøjvej 11	7400 Herning
Karsten Jensen	Mellemlundvej 17	7400 Herning
Mogens Nicolajsen	Mellemlundvej 19	7400 Herning
Gitte Jensen og Ole Jensen	Mellemlundvej 22A	7400 Herning
Ellen Holmgaard Vinther Justesen og Morten Gedde Kristensen	Mellemlundvej 24	7400 Herning
Gunnar Vestergaard	Okkelsvej 21	7400 Herning
Anne-Merete Glud Dyhr Ebbesen	Pogagervej 18	7480 Vildbjerg
Jens Jørgen Hansen	St Nørlundvej 32	7361 Ejstrupholm
Kristian Mortensen	Voulund Mark 2	7400 Herning
Ken Ottosen Kristensen	Voulund Mark 4	7400 Herning
Mona Olsen	Voulund Mark 5	7400 Herning
Egon Christensen	Voulund Mark 7	7400 Herning
Claus Larsen	Voulundgårdvej 10	7400 Herning
Jytte Rasmussen og Preben Rasmussen	Voulundgårdvej 11	7400 Herning
Ejner Lyng Nørtoft Thomsen	Voulundgårdvej 15	7400 Herning
Hans Ejler Nielsen	Voulundgårdvej 16	7400 Herning
Bent Knudsen	Voulundgårdvej 22	7400 Herning
Bjørn Ask Hansen	Voulundgårdvej 6B	7400 Herning
Birger Hedegaard Jensen	Voulundgårdvej 8	7400 Herning

Ejere af aftalearealer

Jacob Bjerre	Hedegårdsvej 8, 7400 Herning
Sten Jacobsen	Skelhøjvej 21, 7430 Ikast
Frødal ApS	Hedevej 6, 7400 Herning
Birger Jensen	Voulundgårdvej 8, 7400 Herning
Gunner Vestergaard	Okkelsvej 21

- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 5950 Ringkøbing. E-mail: ves@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-post: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-post: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk

- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: leif.poulsen@net.telenor.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, E-post: bent.odgaard@geo.au.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-post: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K, Att.: Bent Odgaard. E-post: bent.odgaard@geo.au.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Gråkjær Miljøcenter, Hanne H. Østergaard, haost@graakjaer.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Naturstyrelsen Midtjylland, Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup. E-mail: mjy@nst.dk

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ansøger: Gunnar Vestergaard, Okkelsevej 21, 7400 Herning
Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

P. Skovby Thomsen	Voulundgårdvej 21 B	7400 Herning
Preben Meldgaard	Fynsgade 10B	7400 Herning
Verner Meldgaard	Jørgen Kroghs Vej 72	7430 Ikast
Ina Mette Christensen og Jørn Vestervig Christensen	Klinkhøjvej 11	7400 Herning
Karsten Jensen	Mellemlundvej 17	7400 Herning
Mogens Nicolajsen	Mellemlundvej 19	7400 Herning
Gitte Jensen og Ole Jensen	Mellemlundvej 22A	7400 Herning
Ellen Holmgaard Vinther Justesen og Morten Gedde Kristensen	Mellemlundvej 24	7400 Herning
Gunnar Vestergaard	Okkelsvej 21	7400 Herning
Anne-Merete Glud Dyhr Ebbesen	Pogagervej 18	7480 Vildbjerg
Jens Jørgen Hansen	St Nørlundvej 32	7361 Ejstrupholm
Kristian Mortensen	Voulund Mark 2	7400 Herning
Ken Ottosen Kristensen	Voulund Mark 4	7400 Herning
Mona Olsen	Voulund Mark 5	7400 Herning
Egon Christensen	Voulund Mark 7	7400 Herning
Claus Larsen	Voulundgårdvej 10	7400 Herning
Jytte Rasmussen og Preben Rasmussen	Voulundgårdvej 11	7400 Herning
Ejner Lyngø Nørtoft Thomsen	Voulundgårdvej 15	7400 Herning
Hans Ejler Nielsen	Voulundgårdvej 16	7400 Herning
Bent Knudsen	Voulundgårdvej 22	7400 Herning
Bjørn Ask Hansen	Voulundgårdvej 6B	7400 Herning
Birger Hedegaard Jensen	Voulundgårdvej 8	7400 Herning

Ejere af aftalearealer

Jacob Bjerre	Hedegårdsvej 8, 7400 Herning
Sten Jacobsen	Skelhøjvej 21, 7430 Ikast
Frødal ApS	Hedevej 6, 7400 Herning
Birger Jensen	Voulundgårdvej 8, 7400 Herning
Gunner Vestergaard	Okkelsvej 21

- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 5950 Ringkøbing. E-mail: ves@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-post: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-post: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: leif.poulsen@net.telenor.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, E-post: bent.odgaard@geo.au.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-post: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K, Att.: Bent Odgaard. E-post: bent.odgaard@geo.au.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Gråkjær Miljøcenter, Hanne H. Østergaard, haost@graakjaer.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Naturstyrelsen Midtjylland, Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup. E-mail: mjy@nst.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Voulundgårdvej 18

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Der gøres opmærksom på at evt. lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden to år efter at godkendelsen er meddelt.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
4. Der skal etableres og vedligeholdes et flerrækket læhegn, bestående af egnstypiske løvfældende arter, øst for anlægget i overensstemmelse med bilag 1.

Ansøger ejer også Okkelsvej 21, 7400 Herning, hvor der er søgt en § 11 godkendelse. Derudover er der indsendt en ansøgning om § 16 godkendelse hvor alle ejede og forpagtede udbringningsarealer vurderes.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Altså bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke er blevet udnyttet inden for 2 år som følge af vilkår 1.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Voulundgårdvej 18, 7400 Herning.

Årsproduktion

8. Tilladt årsproduktion:
700 årssøer
21700 smågrise (7,3-32 kg)
11400 slagetsvin (32 – 107 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
1.1.1 Smågrise	To klimastald, delvis spaltegulv	21700	7,3-32	108,50	3339
1.1.1 Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	700		49,08	183
1.1.2 Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv + gyllekøling 31 %	564		91,62	417
1.1.3 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	11400	32-107	316,67	2850
1.1.4 Søer	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv.	136		22,09	238
Ialt				587,96	

Ændringer i slagtevægt kan tillades og konverteres til flere dyr så længe det kan dokumenteres at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P ab lager/DE og antal DE.

De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁵.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kon-
tinitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

5. Der skal etableres gyllekølingsanlæg henhold til Teknologiblad "Køling af gyllen i svinestalde" af 19.5.2009 i den nye drægtighedsstald (stald 1.1.2). Køleanlægget skal være i drift fra det øjeblik der indsættes dyr i stalden.
6. Gyllekølingssystemet skal medføre en reduceret ammoniakemission på 31 %
7. Anlægget for gyllekøling skal være forsynet med en timetæller på varmepumpen til dokumentation for tilstrækkelig køling. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
8. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
9. Gyllekølingsanlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
10. Gyllebeholder nr. 1.1.5 og 1.1.7 skal senest i **maj 2012** forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt efter Teknologiblad "Fast overdækning af gyllebeholder" af 11.11.2010
11. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
12. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
13. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

Foder

10. Der skal i fodringen af dyrene benyttes minimum 2-faset fodring.
11. Foderet til søerne må maksimalt indeholde 135 g råprotein pr. FEso.
12. Indholdet af råprotein i foder til slagtesvin må i gennemsnit maksimalt være 150,4 gram råprotein pr. FEsv (foderenhed/svin).
13. Indholdet af fosfor i foder til slagtesvin må i gennemsnit maksimalt være 4,19 gram P pr. FEsv (foderenhed/svin).

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Egenkontrolvilkår

14. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Indstilling af driften for en længere periode
15. Til dokumentation for, at produktionsomfang, fodring, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares imellem 2 miljøtilsyn og forevises ved tilsyn:
  - Husdyrindberetning
  - Regnskaber for solgte dyr/slagteriefregninger
  - Markbog/gødningsregnskab

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

16. Gyllekølingsanlæg, ventilationsanlæg mm. skal kontrolleres af autoriseret firma 1 gang pr. år således, at det altid kører energimæssigt og miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal kvittering for serviceeftersyn af gyllekølings- og ventilationsanlægget fremvises.
17. **Anden ammoniakreducerende teknologi**
- Egenkontrol fast overdækning**
- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.
- Egenkontrol til gyllekøling**
- a. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- b. Der skal senest i forbindelse med byggeansøgningen indsendes dokumentation for at dimensioneringen af gyllekølingsanlægget kan reducere ammoniakemissionen fra anlægget med 31 %.
18. **Råprotein i svinefoder**
- a. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
- vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
  - foderforbrug
  - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
- b. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- c. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- d. Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.
19. **Fosfor i svinefoder**
- a. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
- vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
  - foderforbrug
  - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
- b. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- c. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af fosfor skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- d. Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.
20. **Gødningsopbevaring**
- a. Beholdere til husdyrgødning skal om muligt tømmes helt mindst en gang om året, således at der kan ske en indvendig og udvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og tiltag skal noteres i logbogen
21. **Forbrug af vand og energi**
- a. Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energisparereforlag. Rapporten skal senest i forbindelse med byggeansøgningen indsendes som kopi til Herning Kommune.
- b. Ejendommen skal tilknyttes Energistyning "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.
- c. Der skal etableres særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild. Vandforbruget skal aflæses månedligt og noteres i en journal. Journaler skal gemmes mindst i perioden mellem 2 samlede miljø tilsyn efter afslutning.

22. Affald

- a. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt
- b. Der skal føres register over mængden af farligt affald på landbruget, som f.eks. spildolie og kemikalierester. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Kvitteringen skal gemmes mellem 2 miljøtilsyn og fremvises på næste samlede tilsyn.

23. Udbringningsarealer

- a. Der skal forelægge dokumentation for tilført mængde husdyrgødning fra andre anlæg på bedriften.

24. Fraført husdyrgødning - Aftalearealer

- a. Aftalearealerne skal tilføres overskydende husdyrgødning fra bedriften, der skal derfor foreligge dokumentation for fraførelse af husdyrgødning svarende til en mængde på op til 587,96 DE.
- b. Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udspreddning på de i ansøgningen angivne aftalearealer (jf. bilag 2 samt nedenstående tabel) samt i henhold til gældende regler.
- c. Der skal føres en journal, der viser aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften. Aftalearealernes størrelse, placering, ejerforhold samt tidshorisont for indgåede aftaler skal være oplyst..

Ejendom	Samlet mængde husdyrgødning
Hedegårdsvej 8, 7400 Herning	57,70 DE
Skelhøjvej 21, 7430 Ikast	65,00 DE
Hedevej 6, 7400 Herning	36,46 DE
Voulundgårdvej 8, 7400 Herning	104,52 DE
Okkelsvej 21	324,28 DE
Ialt	587,96 DE

Uddybning af vilkår 20: Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den en gang om året efterses for evt. revner mm.

Uddybning af vilkår 21: Vilkårene omkring vand og energi er indføjet med henblik på at skabe større åbenhed og forståelse for virksomhedens miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Det samme er gældende for vandforbruget. Ved jævnlig aflæsning af vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over vandforbruget og samtidig sikre sig mod spild.

Uddybning af vilkår 22: Ejendommen er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Herning Kommunes affaldsregulativ.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ⁶ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

⁶ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010

I henhold til bekendtgørelse om affald⁷, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Dog må der ikke bortskaffes mere end 25 kg eller 25 l farligt affald ad gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vilbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
▪ Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
▪ Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
▪ Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
▪ Udtjente maskiner og udstyr	Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Ændringer af aftale- eller forpagtningsarealer skal meddeles kommunen inden 1. august jævnfør § 16 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Gyllehåndtering

25. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
26. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.
27. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal derfor foregå under opsyn.

Transport

Jf. færdselsloven § 87 må der ikke på vej henkastes eller efterlades noget, der kan være til fare eller ulempe for færdslen. Såfremt der fra køretøj tabes eller spildes noget på vej, der kan være til fare eller ulempe for færdslen, skal dette straks fjernes. Kan dette ikke ske, skal andre, indtil faren eller ulempen er fjernet, ved afmærkning eller på anden lignende måde gøres opmærksom på forholdet.

For at mindske gener fra transport af gylle, henstilles det til at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

⁷ § 38 stk. 5 i Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01 2010 om affald

Uheld og driftforstyrrelser

28. Beredskabsplanen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang om året. Dato for sidste gennemgang skal fremgå i beredskabsplanen.
29. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog der forstås af de ansatte.
30. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Opbevaring af olie og kemikalier

31. Olie, rengøringsmidler, medicin og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold.
32. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør. Opbevaring skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand.
33. Opbevaringen af smøreolier og kemikalier skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
34. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.
35. Spild af olie og lignende skal opsamles med det samme og bortskaffes som olieaffald.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at stedet skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Affald

36. Der skal etableres afskærmning af opbevaringspladsen mod Voulundgårdvej. Afskærmningen skal etableres senest den 1. juli 2011.

Der gøres opmærksom på, at nedenstående punkter, som er givet i Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 439 af 11.maj 2007 om opbevaring af døde dyr skal overholdes:

- Indtil selvdøde og aflivede dyr er blevet afhentet, skal de opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning.
- Hvis der anvendes overdækning skal det være fast overdækning f.eks. kadaverkappe eller kadaverpresenninger hvor der er indsyet jernrør i kanten til afstivning. Det anbefales, at der laves huller i kadaverkappen for at øge ventilationen.
- Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden.
- Hvor det er nødvendigt, sikres afhentningspladsen mod ådselædende dyr. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.
- Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet.
- Selvdøde og aflivede dyr kan opbevares på køl eller frost i lukkede overdækkede containere.

- Der må ikke anvendes presenninger eller lignende løse dele til overdækninger af døde dyr.

Ejendommen er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Herning Kommunes affaldsregulativ.

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Skadedyr

37. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Derfor stilles der vilkår om disse forhold.

Lugt

38. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

39. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

40. Hvis Herning Kommune skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervises, at de stillede støjkrav er overholdt.

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

41. Hvis Herning Kommune vurderer at husdyrbruget giver anledning til flere støjgener, lugtgener, støvgener og/eller lysgener for omkringboende end forventet, skal virksomheden udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Herning Kommune og derefter gennemføres.
42. Støj- og lugtmålinger kan kræves udført maksimalt én gang årligt. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Udbringningsarealer

43. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord, som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

44. **Fraført husdyrgødning - Aftalearealer**

Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udspreddning på de i ansøgningen angivne aftalearealer (jf. bilag 2 samt i henhold til gældende regler).

Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, opstartsmøde og afslutningsmøde med Gunnar Vestergaard og dennes konsulent, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturgruppe samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår.

I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Der er sket tilpasning af projektet ift. den oprindelige ansøgning. Gunnar Vestergaard har valgt at opfylde de vejledende emissionsgrænseværdier for henholdsvis ammoniak og fosfor ved at lave fodertilgag med reduceret råprotein- og fosforindhold. Derudover bliver 2 af gylletankene overdækket.

Placeringen af stalden er valgt med baggrund i afstanden til naboen. Denne placering vil rykke lugtcentrum i forhold til nudriften. Ved at rykke lugtcentrum bliver lugtgenerne til naboen mindre. Landskabeligt anses den valgte placering også for mest hensigtsmæssig. Stalden kommer til at ligge i sammenhæng med den eksisterende stald, og det samlede anlæg vil derfor forsat fremstå samlet og som en harmonisk helhed.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Efter 2013 hvor ny lovgivning om løsgående søer træder i kraft, vil det ikke længere være muligt at have søer på ejendommen. Ud fra et miljømæssigt og et dyrevelfærdsmæssigt perspektiv vil det derfor forbedre ejendommen hvis godkendelsen bliver givet. Bliver godkendelsen ikke givet vil der ikke blive foretaget investeringer i produktionsapparatet, og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på ejendommen. Desuden vil der ved et 0-alternativ ikke blive udarbejdet en miljøgodkendelse for ejendommen. Der vil således ikke ske regulering af bedriften via vilkår stillet i miljøgodkendelsen.

Herning Kommune vurderer, at de nødvendige alternativer er taget i betragtning og vurderer ikke det beskrevne alternativ som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 28. februar 2011 til den 11. april 2011. Der er indkommet bemærkninger i høringsfasen fra H. Nielsen, Voulundgårdvej 16, 7400 Herning.

Vedrørende punkt 1 om skadedyr: Miljøgodkendelsen efter Husdyrloven forholder sig ikke til smitterisiko. Herning Kommune har derfor ingen bemærkninger til punkt 1.

Vedrørende punkt 2 om Døde dyr: I henhold til Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, så skal gælder forholdene som beskrevet under affald på side 16 i denne miljøgodkendelse. Bekendtgørelsen er udstedt af Fødevarestyrelsen og de er ligeledes myndighed på området. Derfor skal eventuelle klager vedr. manglende overdækning og afhentning rettes hertil. Herning Kommune har tilføjet et vilkår, om etablering af afskærmning ud mod Voulundgårdvej, så pladsen ikke er så synlig for forbigående. Det er ikke muligt at placere afhentningspladsen ved ejendommen, idet ejendommen har Rød Sundhedsstatus og derved stor smittefare ved at placere døde dyr indenfor 200 meter af anlægget.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant, at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger benytter sig af 19 aftalearealer.

Ingen aftalearealer er beliggende indenfor nitratfølsomme områder og ligger udenfor N- eller P- klasse 1-3. Der er ikke § 3 indenfor arealet og det er ikke beliggende i habitatområde. Herning Kommune vurderer, at der ikke er forhold der medfører, at aftalearealerne kan betegnes som værende sårbare, og det er derfor ikke fundet nødvendigt at udarbejde en godkendelse efter § 16 for disse arealer. Der kan ikke stilles vilkår til robuste aftalearealer, og aftalearealet vil dermed ikke indgå i vurderingen i denne § 12 godkendelse. Aftalearealerne omtales derfor ikke yderligere i denne godkendelse.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes landbrugskonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger og dennes landbrugskonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2009 - 2020

Herning Kommune er opmærksom på, at vurderingen af husdyrbrugets kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan. Endvidere er Herning Kommunes egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. under løbende revision.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at udvidelser i husdyrproduktionen vil modsvares af tilsvarende reduktioner andre steder i kommunen. Der vil altså kun i begrænset omfang være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen på kommuneniveau, lokalt kan der dog forekomme større variation.

Der gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen skal revurderes om 8 år.

For Herning Kommunes samlede vurdering af udvidelsen på Voulundgårdvej 18 gælder, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Varetagelse af hensyn til miljøet

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til:

- Ejendommens placering og indretning
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur, herunder Natura 2000
- Kulturmiljø
- BAT
- Fravalg af BAT-virkemidler

Ejendommens placering og indretning

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbruget på Voulundgårdvej 18, 7400 Herning ligger ifølge Herning Kommuneplan 2009 – 2020 i primært landbrugsområde og dermed udenfor særlige naturinteresser og beskyttelseslinjer.

Nærmeste byzone, et fremtidigt vindmølleområde, ligger cirka 2,2 kilometer sydvest for ejendommen.

Den nye produktionsbygning kommer til at ligge umiddelbart øst for det eksisterende byggeri på adressen. Bygningerne bliver sammenhængende og kommer ikke til at virke markante i landskabet. I forbindelse med udvidelsen ændres de eksisterende stalde, indvendigt og der vil derfor ikke være synlige ændringer i det eksisterende. For at mindske det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab, vil der øst for det eksisterende anlæg blive etableret et flerrækket læhegn. Selve placeringen af anlæg og beplantning fremgår af bilag 1.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven.

Staldanlæggets indretning

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
1.1.1 Smågrise	To klimastald, delvis spaltegulv	21700	7,3-32	108,50	3339
1.1.1 Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	700		49,08	183
1.1.2 Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv + gyllekøling 31 %	564		91,62	417
1.1.3 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	11400	32-107	316,67	2850
1.1.4 Søer	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv.	136		22,09	238
Ialt				587,96	

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Da udvidelsen er ansøgt efter 1. januar 2009, skal projektet overholde et krav om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug over 75 DE, skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 25 pct. (gælder fra 1. januar 2009) i forhold til det fastsatte referencestaldsystem. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for den del af dyreholdet, der udvides samt stalde, der renoveres. Niveauet for reduktionskravet fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Det valgte staldsystem

I projektet er der i stald 1.1.2 etableres der gyllekøling med en ammoniakreduktion på 31 %. Derudover reduceres indholdet af råprotein i foderet hos søerne og slagtesvin. Med dette tiltag overholdes kravet om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen set i forhold til referencesystemet.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en reduktion i kvælstofemissionen på 1800,73 kg N/år i forhold til nutrifer. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 8659,84 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 1106 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier med hensyn til de tre forskellige områdetyper netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁵ pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugt afgivelsen.

Tabel over lugtgenegrænse for nabo, byzone, samlet bebyggelse.

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)
Byzone	1117,16
Samlet bebyggelse	855,8
Enkelt bolig	243,73

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Ejendommen ligger ikke indenfor 300 m til byzone eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 meter til enkelt bebyggelse, hvorfor der ikke er nogen kumulativ effekt.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af besætningen og nybyggeriet ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger 276 meter fra den nye stald og ca. 200 meter fra staldanlægget. Endvidere ligger både nærmeste byzone og nærmeste samlede bebyggelse henholdsvis 3 og 2 km væk og dermed udenfor geneafstanden. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

Støj fra ventilationsanlæg

- Alle staldsektioner ventileres med combidiffus ventilation, der er det mekaniske anlæg, der støjer mindst.
- Eftersom ventilatorer er placeret i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj.

Støj fra transporter

- Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder og afhentning af smågrise og polte til salg og søer til slagtning samt afhentning af døde dyr.
- Transporter ved udbringning af gylle til markerne.
- Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07-17. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og det skønnes at der kun i meget få tilfælde vil opstå støjgener fra transporterne.

Støj fra kompressor

- Der kan være støj fra kompressoren placeret i foderladen. Den kører et par minutter flere gange dagligt. Da den er placeret inde i bygningerne vurderes den ikke at udgøre en støjgene.

Herning Kommune vurderer at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført.

Ligeledes ligger nærmeste fuglebeskyttelses- og Ramsar-områder, Borris Hede 26 km. væk fra anlægget og rastende og fouragerende fugle forventes derfor ikke at blive generet af støj fra anlægget.

Støv

Støv fra foderhåndtering

- Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder, men det vurderes ikke at have en indvirkning på naboerne pga afstanden og da al blanding af foder foregår i lukkede systemer og indendørs.

Støvgener ved høst

- Herudover vil der være mindre støvgener ved høst og ilægning af korn i lager, men det vurderes ikke at have en indvirkning på naboerne pga afstanden og den forholdsvis korte periode arbejdet foregår i.

Herning Kommune vurderer at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder ikke vil give væsentlige støvproblemer, da afstanden til nærmeste nabo er omkring 200 meter. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, vil Herning Kommune forbeholde sig rettigheden til at ændre dette med vilkår.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluebekæmpelse

- Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium og ejendommen får leveret gyllefluer til bekæmpelse af fluelarver i staldene.

Skadedyrsbekæmpelse

- Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium og der er indgået en aftale med Mortalin.

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

- Der holdes generelt en god hygiejne i staldene, i foderladen og ved siloerne så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Herning Kommune vurderer at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr på ejendommen er tilstrækkelig.

Lys

Lys i staldene

- I staldene er lyset i vinterhalvåret tændt i tidsrummet 06-22. I sommerhalvåret er det tændt efter behov. Herudover tændes lyset ved udfodring i ca ½ time. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten.

Udendørslys

- Der forefindes lamper ved indgangspartier til stalde, mandskabsrum og lade. Disse lamper er timerstyrede og der vil derfor ikke være unødigt belysning af staldene om natten.

–

Herning Kommune vurderer, at belysningen ikke er generende for naboer eller trafikanter, da de er placeret helt oppe ved stalde, og der er langt til naboer.

Døde dyr

Døde dyr opbevares tildækket og hævet over jordoverfladen ca. 300 meter vest for ejendommen på nordsiden af Voulundgårdvej.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Olie og kemikalier

På ejendommen er der to tanke til olie. En til dieselolie på 10.000 l fra 1991, som er nedgravet og ligger øst for den eksisterende stald. Den anden tank er til fyringsolie og er placeret ved stuehuset. Tanken ved stuehuset er på 2500 l og er fra 1996. Efter udvidelsen forventes det at gyllekølingen kan indvinde varme til opvarmning af en del af staldene.

Der forefindes ikke tanke med flydende gødning eller pesticider, da markdriften varetages fra anden ejendom.

Medicin bliver opbevaret i køleskab i mandskabsrummet. Kemikalier og pesticider opbevares på anden ejet ejendom.

Der gøres opmærksom på at Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 23. marts 2010 skal overholdes. Især gøres der opmærksom på afsnittet om egenkontrol § 34 stk. 4 og stk. 6 samt afsnittet om inspektion og tæthedsprøvning af nedgravede tanke § 42.

Transport

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise og polte til salg/flytning til anden ejendom, søer til slagtning, husdyrgødning, korn og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af smågrise og søer sker ca. en gang ugentligt. På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener omkring ejendommen. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

I forbindelse med etableringen af den nye stald, vil der ikke ske en øget mængde transporter. Dog henstilles der til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbrugets lugt-, støj-, støv-, og lyspåvirkning af omgivelserne ikke vil medføre gener for naboerne. Endvidere vurderes det, at husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Husdyrbruget skal overholde Herning Kommunes affaldsregulativ. Herudover vurderes det, at antallet af transporter ikke er af et omfang, der vil indebære væsentlige gener for omkringboende.

Påvirkning af jord

Gylle

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses.

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholdere via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Det vurderes, at en gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

Gyllebeholder

- Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:
- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholderens bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at gyllebeholderne intet spjæld har, men alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne 1.1.6 og 1.1.8 er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne 1.1.5 og 1.1.7 er etableret med fast overdækning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Brændstof

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der også en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Der indgår ikke udbringningsarealer i nærværende ansøgning og anlægget ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. Derfor vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Påvirkning af natur

Beskyttede naturtyper

§ 3 områder / NATUR

I Kommuneplan 2009-2020 for Herning Kommune er der fastsat mål for naturområdet. Planlægningen af det åbne land er en afvejning mellem benyttelse og beskyttelse, hvorfor kommunen skal fastsætte niveauet for naturbeskyttelsen. Som minimum skal den være i overensstemmelse med EU's naturbeskyttelsesdirektiver, de øvrige internationale naturbeskyttelseskonventioner og den nationale lovgivning.

I Kommuneplan 2009-2020 er der udpeget naturområder og særligt værdifulde naturområder.

Naturområder i Herning Kommune omfatter områder, som er beskyttede efter Naturbeskyttelsesloven § 3, som moser, enge, overdrev, heder, søer og vandløb. Enkelte værdifulde vandløb, som ikke er beskyttede efter denne paragraf, er også medtaget. Desuden omfatter de visse fredede arealer, fredskov og egekrat, som alle har stor værdi som element i planter og dyrs spredningsveje.

De særligt værdifulde naturområder er naturområder, som rummer sjældne arter, sjældne naturtyper eller naturtyper med et højt naturpotentiale. I de fleste tilfælde har områderne en stor rigdom af arter, som er specielt knyttet til bestemte naturtyper eller til et samspil af forskellige naturtyper.

I miljøgodkendelsesordningen er der, i kraft af den generelle reduktion af ammoniakemissionen og etablering af bufferzoner, taget det nødvendige hensyn til naturområder. Der indgår udelukkende aftalearealer i denne ansøgning og der er ikke registreret § 3 eller § 7 naturområder indenfor disse aftalearealer.

Beskrivelse af natur

Ændring af svineproduktion vil medføre et fald i emissionen på 1800,7 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 8659,8 kg N/år. Følgende naturarealer ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

C-målsat hede cirka 975 meter NØ for anlægget.
C-målsat hede godt 660 meter Ø for anlægget.

Desuden er der foretaget beregning på en A-målsat eng-/moseområde knap 2 km NØ for anlægget, der ligger i grænsen ind til habitatområde H64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage" cirka 2 km NØ for anlægget. Nærmeste afstand til habitatområdet er 800 meter SØ.

Der er foretaget beregninger (konsulenten) på naturarealerne via det elektroniske ansøgningsystem. Der er anvendt skema nr. 17318, version 4.

Areal nr.	Naturtype	Målsætning	Tålegrænse (kg/ha/år)	Afstand til stald/lager	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Voulundgårdvej 18
1	hede	C	10 - 25	975 m	0,0	0,3
2	hede	C	10 - 25	661 m	- 0,1	0,7
H64	eng/mose	A	10 - 20	1942 m	0,0	0,3

Vurdering

Da der ikke sker en merbelastning vurderer Herning Kommune, at ændring af produktionen på Voulundgårdvej 18, 7400 Herning ikke vil medføre tilstandsændring på den vurderede natur omkring anlægget.

Natura 2000-område H64

Flere af habitatområdets naturtyper har ugunstig bevaringsstatus bla. som følge af for stor næringsstofbelastning. Da der ikke sker merbelastning fra anlægget, er det vurderet, at ændring af produktionen ikke vil hindre mulighed for at opnå gunstig bevaringsstatus i habitatområdet.

Målsætningerne for søer, moser og heder er taget fra Herning Kommuneplan 2009-2020. For de § 3 registrerede naturområder er der tillige talegrænser. Endvidere er den generelle baggrundsbelastning for området, hvor husdyrbruget ligger, vurderet til 14,1 kg N/ha/år.

Kvælstofdeposition

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakfordampningen fra et husdyrbrug vil - afhængigt af flere forhold - på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Jævnfør Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 300 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover foreskriver de generelle beskyttelsesniveauer, hvor meget ammoniakudledningen maksimalt må øges fra et produktionsanlæg, der ligger mellem 300 og 1.000 meter fra de nævnte naturtyper.

Kumulativ effekt

Hvis hele eller dele af stald- eller opbevaringsanlæg på husdyrbrug er placeret i en afstand på 300-1000 meter (bufferzone II) fra ovennævnte beskyttede naturtyper jf. lovens § 7, må merbelastningen ikke overskride nedenstående fastlagte beskyttelsesniveau. Indenfor bufferzone II differentieres den tilladte merbelastning (afskæringskriterier) i forhold til antallet af øvrige ejendomme. Med øvrige ejendomme forstås, ejendomme hvor et eller flere anlæg har en samlet husdyrproduktion større end 75 dyreenheder, og hvor disse anlæg er placeret i samme bufferzone (både bufferzone I og II) og placeret nærmere end 1000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse. Der måles således fra nærmeste punkt på dele af ansøgers staldanlæg og nærmeste punkt på de øvrige ejendommers staldanlæg. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i zonen.

Antal øvrige brug

1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Maksimal merbelastning

0,7 kg N/ha pr år ab lager

2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger) 0,5 kg N/ha pr år ab lager

Mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover ansøger) 0,3 kg N/ha pr år ab lager

Husdyrbruget ligger cirka 920 meter fra nærmeste § 7 område og dermed i bufferzone II. Når hele eller dele af et stald- eller opbevaringsanlæg på det ansøgte husdyrbrug ligger indenfor bufferzone II må merbelastningen af naturområdet beskyttet efter § 7 ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Beskyttelsesniveauerne er lavet ud fra hvor mange andre husdyrbrug større end 75 DE, der er i området.

Da der indenfor en radius af 1.000 meter fra ansøgers husdyrbrug og i bufferzone II fra naturområdet ikke ligger andre ejendomme med mere end 75 DE, må den maksimale merbelastning i naturområdet være på 0,7 kg N/ha. Merdeposition i naturområdet er på - 1800kg N/ha ifølge IT-ansøgningskemaet. Derved er kriteriet for den kumulative effekt overholdt.

Herning Kommune vurderer at naturområderne ikke påvirkes væsentligt ved ændringen på husdyrbruget (se desuden naturudtalelsen bilag 5).

Påvirkning af Natura 2000-områder, bilag IV-arter, rødlistearter mv.

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder, som er særligt værdifulde, set i et europæisk perspektiv. Områderne kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Forhold til Natura 2000-områder

Husdyrbruget ligger i opland til Ringkøbing Fjord.

"Den største del af Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, som dækker den sydlige og centrale del af Ringkøbing Fjord, Skjern Å, Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-områder. Ringkøbing Fjord er således udpeget som Ramsar-, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde.

EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.

EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Udpegningen af Ringkøbing Fjord til internationalt beskyttelsesområde betyder, at alle tilladelser til aktiviteter i eller udenfor området ikke må kunne forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Ringkøbing Fjord er udpeget på grund af dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter. For eksempel er fjorden levested for flere kystfugle og adgangsvej for laks på vandring til og fra Skjern Å. Endvidere består dele af fjorden af naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype af international værdi.

Som tidligere nævnt er målsætningerne for fjorden ikke opfyldt og en risikoanalyse af Ringkøbing Fjord fra Miljøministeriet⁸ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet.

⁸ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikovurdering af fjorde, søer mm. i Danmark. Analysen kan ses på http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaderne/I_8_Ringkoebing_Fjord.htm

Bundplanterne er en nøgleparameter for miljøtilstanden i Ringkøbing Fjord og af stor betydning for de fuglearter, som Ringkøbing Fjord er udpeget for. Når der sker en tilbagegang i mængden af bundplanter, vil det mindske fødegrundlaget for en række af de fuglearter. Da mængden og dybdeudbredelsen af bundplanterne er styret af lys, er vandets klarhed en god parameter til at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter. Derfor er disse forhold fremhævet i den regionale målsætning for fjorden. Dermed vanskeliggør næringsstofbelastningen opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Risikoanalysen viser således, at kun med en lavere næringsstofførsel kan miljømålene nås i områdets kystvande.”

Udpegningen af Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen som habitatområde er:

- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1102 Majsild (*Alosa alosa*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1831 Vandranke (*Lurionium natans*)
- 1130 Flodmundinger
- 1150 Kystlaguner og strandsøer
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 2120 Hvide klitter og vandremiler
- 2130 Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2160 Kystklitter med havtorn
- 2170 Kystklitter med gråris
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
- 7230 Rigkær

Beskyttede arter

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets⁹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende:

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger o.lign. eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt.

⁹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Ud fra flagermusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet kan strække sig ned til det nordlige af Herning Kommune. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urvegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde.

Løgfrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendynger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

Odderen forekommer i store dele af Jylland. Den forekommer muligvis indenfor kommunegrænsen. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en stenet, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødde fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørlagte bredder og planter i vandkanten.

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herning Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklø (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklø. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklø vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af habitatdirektivets bilag iV. Da der ikke forefindes udbringningsarealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Herning Kommune, at ammoniakfordampningen umiddelbart vil være den eneste potentielle påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder. Det vurderes ligeledes, at ammoniakfordampning, som følge af denne miljøgodkendelse, ikke vil forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen kun vil påvirke de beskyttede arter negativt ved alvorlige uheld, f.eks. ved håndtering af husdyrgødningen, hvorfor der er sat vilkår hertil. Omvendt vurderes det, at lovlige håndtering af husdyrgødning indenfor udbringningsarealerne ikke vil have nogen negativ effekt på de beskyttede arter.

Endvidere vurderes det:

- At udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder væsentligt
- At det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter væsentligt.

Beskrivelse af nærmeste EF-habitat og EF-fuglebeskyttelsesområde

Harrild Hede er udpeget som EF-habitatområde nr. 64 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Harrild Hede ligger cirka 2 km nordøst for husdyrbruget.

Harrild Hede ligger mellem Ikast og Brande umiddelbart vest for Den Jyske Højderyg, og i et af de største øde områder i Midtjylland. Heden består blandt andet af åben lyng- og græshede, der veksler med plantage og rene, hurtigtstrømmende vandløb. Endvidere har heden en særlig fauna, hvilket giver gode betingelser for hjortevildt.

Harrild Hede er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af nedenstående naturtyper:

- 2320** Indlandsklitter med lyng og revling
- 2330** Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- 3130** Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3160** Brunvandede søer og vandhuller
- 3260** Vandløb med vandplanter
- 4010** Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030** Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130** Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6410** Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7110** * Aktive højmoser
- 7140** Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand
- 7150** Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør
- 7230** Riggær

Derudover findes følgende dyrearter på lokaliteten:

- 1096** Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1355** Odder (*Lutra lutra*)

Harrild Hede er A-målsat i Regionplan 2005. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Naturtypen hede har en tålegrænse på 10-25 kg N pr. ha pr. år, hvor tør hede har en tålegrænse på 10 til 20 kg N pr. ha. År, mens våd hede har en tålegrænse på 15 til 25 kg N pr. ha pr. år. På baggrund af udpegningsgrundlagene vurderes Harrild Hede at have en tålegrænse på 10 til 20 kg N pr. ha pr. år.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddi-

ger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpeging fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

Fredede fortidsminder, Beskyttede sten- og jorddiger og Kulturarvsarealer

Der er ikke registeret fortidsminder, beskyttede sten- og jorddiger eller kulturarvsarealer i umiddelbar nærhed af anlægget.

Anvendelse af Bedst tilgængelig teknik (BAT: Best Available Techniques)

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I BAT-blade og BAT-byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i BAT-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

Gennemgang af BAT for Voulundgårdvej 18 i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT

Vurdering af BAT i forhold til § 11 og § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug", bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument).

Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

1. BAT - Management

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herring Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet og medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Herring Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse.

Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder eller i pauserne.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i min 5 år)

Der føres løbende journal over vand- og energiforbrug samt eventuelt spild.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget og en gang årligt bliver foderanlægget gennemgået af leverandør. Rengøring i og omkring bygningerne, gyllebeholdere og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcospild eller uhygiejniske forhold.

Ansøger er omfattet af "Code of praksis" i forhold til leverandør. Derudover søges den daglige drift tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Herning Kommune vurderer, at der er en stor miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask af maskiner skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder eller at vask af maskiner skal foregå i marken.

Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så det sikres, at mængden af gødning er tilpasset afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til JB nr., sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke gylle på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb. Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene.

Gyllen udbringes primært med slæbeslanger.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning.

Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejeren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. For yderligere detaljer se miljøteknisk beskrivelse under afsnittet affald. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

2. BAT Foder

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
  - At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
  - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**
- **Maksimalt indhold af fosfor på 18,5 kg P/DE ab lager for slagtesvin, 27,8 kg P/DE ab lager for smågrise og 23 kg P/DE ab lager for søerne overholdes på anlægsniveau.**

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen. Der er i ansøgningen benyttet fodringmæssige tiltag for at nedbringe ammoniak og fosfor til omgivelserne.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i fæces reduceres og dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe. Reduktion af protein i foderet sker dels gennem avlsarbejde og dels ved at tilsættes syntetiske aminosyrer i foderet.

Råproteinindholdet i foderet til søer er reduceret i forhold til normen. Der indgår således 135,0 g råprotein pr. FE. I forhold til slagtesvin er der reduceret i foderets indhold af både N og P. Således er der i slagtesvinefoderet et råproteinindhold på 150,4 g/ FE og et fosforindhold på 4,19 g P/FE.

På Voulundgårdvej 18 udskiller henholdsvis søerne, smågrisene og slagtesvinene 24,7 kg P/DE ab lager, 28,2 kg P/DE ab lager og 17,45 kg P/DE ab lager.

Samlet på anlægget må der produceres 12.618 kg P ab lager (se nedenstående beregning).

$$\text{KRAV}_{\text{søer}} = 23 \text{ kg P/DE ab lager} \times 162,79 \text{ DE} = 3744,17 \text{ kg P ab lager}$$

$$\text{KRAV}_{\text{smågrise}} = 27,8 \text{ kg P/DE ab lager} \times 108,5 \text{ DE} = 3.016,30 \text{ kg P ab lager}$$

$$\text{KRAV}_{\text{slagtesvin}} = 18,5 \text{ kg P/DE ab lager} \times 316,67 \text{ DE} = 5858,40 \text{ kg P ab lager}$$

$$\text{KRAV}_{\text{total}} = 12.618 \text{ kg P ab lager}$$

Idet der på Voulundgårdvej 18 total produceres 12.614 kg P ab lager er Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor overholdt.

3. BAT Staldindretning

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- At det ansøgte projekt overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier i forhold til ammoniak (se tabel nedenfor).

Oversigt over staldtyper / gulvtyper, dyretyper, maks NH₃-emission

Staldafsnit	Dyr i eksisterende stald (Vejl. emission)	Udvidelse (Vejl. emission)	Korrektion	DE	BAT emissionsgrænse værdi

1.1.1 smågrise 7,3-32 kg	21700 (0,071)		1,097581	108,5	1691,0
1.1.2 løbe-drægtighedsstald		564 (2,7)		91,62	1063,7
1.1.3 Slagtesvin(32-107 kg)	11400 (0,4)		1,070995	316,67	4883,8
1.1.1 Farestald	700 (0,8)			49,08	1025,2
1.1.4 Løbestald	136 (2,55)			22,09	
I ALT				587,96	8664
Ansøgt projekt					8659,84

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt på Voulundgårdvej 18, 7400 Herning overholder BAT med hensyn til emissionsgrænseværdierne for ammoniak og fosfor.

4. BAT - Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- Krav om etablering af særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild.
- At der udføres aflæsninger og registrering i journal af vandforbruget¹⁰. Vandforbruget skal aflæses månedligt og noteres i en journal. Journaler skal gemmes til næste samlede tilsyn efter afslutning.
- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild

Ansøger er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandbesparelser opnås ved at drikkeniplerne er placeret i fodertrugene.
- Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at ibrødsætte staldene og derefter vaske med koldt vand med højtryksrensere.
- For at minimere unødigt spild gennemgås drikkenipler og vandrør jævnlige for utætheder. Der vil være en visuel kontrol daglig og ved vask af staldene. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At der sker en månedlig aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i minimum 5 år.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

¹⁰ Det er Herning Kommunes holdning, at rent drikkevand er en værdifuld ressource, som der skal værnes om. Der stilles vilkår om, at der monteres vandur/vandmåler på ejendommen, således at alt vandforbrug i produktionen kan registreres. Der skal føres journal over ejendommens vandforbrug.

På Voulundgårdvej 18 følges nedenstående procedure med henblik på at reducere energiforbruget:

- Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.
- Varmelamperne er energibesparende og de bruges kun i en kort periode, hvorefter pattegrisene får varme fra gulvet.
- Ventilatorer rengøres efter hvert hold, hvilket sikrer, at der ikke bruges unødigt meget energi pga. modstand fra støv og skidt. Bygningerne er tætte, så ventilationsanlægget ikke kører unødigt pga. falsk luftindtag.
- Det er valgt at genanvende varme fra gyllekøling. Denne varme bruges primært til opvarmning af smågrisestalden og farestaldene

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på Voulundgårdvej 18 overholder BAT. Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der således BAT når der er fokus på delvis lavenergi-belysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

5. Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.
- Gylleseparation.
- Biogasbehandlet gylle.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på mere end 12 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer at opbevaring af husdyrgødning på Voulundgårdvej 18 lever op til BAT, idet:

- Gyllebeholderen er en stabil beholder, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.
- Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.
- Der er konstant flydelag på gyllebeholderne og efter omrøring/udbringning kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken er etableret flydelag.
- Der føres logbog over flydelaget, så det sikres at det lever op til kravene.

6. Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at anvende bredspreader til gylle).
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha.
- Krav om efterafgrøder.
- Afgasning af gylle på biogasanlæg.
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov.
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Udbringningsteknologi

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så det sikres, at mængden af gødning er tilpasset afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til JB nr., sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse. Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der udbringes ikke gylle på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb. Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene. Gyllen udbringes primært med slæbeslanger. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Herring Kommune vurderer at ovenstående lever op til kravet om BAT.

Fravalgte BAT-virkemidler

Gylleforsuring

- Forsuring af gylle er baseret på et kemisk princip. I gyllen findes ammoniak (NH_3) og ammonium (NH_4^+). Ammoniak er en gasart og kan derfor fordampe, mens ammonium er bundet i gyllen i form af næringssalte. Der er en kemisk ligevægt mellem NH_3 og NH_4^+ . Ved at sænke gyllens surhedsgrad forskydes ligevægten over mod ammonium (NH_4^+) hvor der stort set ikke dannes ammoniak (NH_3) i gyllen.

Gylleforsuring etableres ikke, da det ikke er nødvendigt for at overholde ammoniakfordampningen til naturområder. Etablering og drift af sådanne anlæg vurderes at være uproportionalt.

Biologisk og kemisk luftvasker

Lugt- og luftrensning etableres ikke, da lugt- og luftrensning ikke er nødvendigt for at overholde de generelle regler om lugtgenerafstande til naboer og ammoniakfordampningen til naturområder. Etablering og drift af sådanne anlæg vurderes at være uproportionalt.

Benzoesyre

Der ønskes ikke at benytte benzoesyre.

Andre

Naturlig ventilation er fravalgt, da det ikke passer sammen med det valgte staldsystem og da det forøger risikoen for sygdomme i besætningen.

BAT - Samlet vurdering

Herning Kommune vurderer, at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige, ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Der er i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning og foder. Det vurderes, at de valgte teknologier samlet lever op til BAT-niveauet for § 12 som defineret i BREF-dokumentet.

Miljøteknisk beskrivelse

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ejer: Gunnar Vestergaard
Ejendommens adresse: Voulundgårdvej 18, 7400 Herning
Telefon: 96263560
e-mail: gunnar@avlscentret-kollund.dk

Starttidspunkt for byggeriet: 1. juni 2012
Sluttidspunkt for byggeriet: 1. oktober 2012
Starttidspunkt for driften: 1. januar 2013

Gunnar Vestergaard har søgt Herning Kommune om at bygge en ny drægtighedsstald, for at leve op til 2013-reglen om løsgående drægtige søer. Derudover overdækkes 2 gylletanke.

Samtidig med denne miljøgodkendelse har ansøger indsendt en § 11 ansøgning for Okkelsvej 21, 7400 Herning om ændring af dyreholdet fra 191,23 DE til 244,13 DE. Endvidere er der indsendt en § 16 ansøgning, hvori ejede og forpagtede udbringningsarealer vurderes.

Oplysninger om ejendommens placering

Ejendommen er, ifølge Kommuneplanen for Herning kommune 2009 – 2020, beligger i primært landbrugsområde, og ligger dermed udenfor særlige naturinteresser og beskyttelseslinjer.

Det oplyses, at de generelle afstandskrav, som anført i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er overholdt (se oversigt nedenfor).

Der etableres gyllebeholder/andet i det åbne land.

Afstandsforhold fra eksisterende staldbygninger

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra stald, gødningsopbevaringsanlæg
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	175 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	>50 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	1500 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	114 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	40 m
7) Naboskel	30 meter	160 m
8) Nærmeste nabo	-	206 m

Landskabelige hensyn

Ejendommen ligger placeret i det åbne land 3,2 km nordøst for FASTERHOLT, som er den nærmeste byzone med bebyggelse i området. Nærmeste byzone, et fremtidigt vindmølleområde, ligger cirka 2,2 kilometer sydvest for ejendommen.

Den nye produktionsbygning kommer til at ligge umiddelbart øst for det eksisterende byggeri på adressen. Bygningerne bliver sammenhængende og kommer ikke til at virke markante i landskabet. I forbindelse med udvidelsen ændres de eksisterende stalde, indvendigt og der vil derfor ikke være synlige ændringer i det eksisterende. For at mindske det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab, vil der øst for det eksisterende anlæg blive etableret et flerrækket læhegn. Selve placeringen af anlæg og beplantning fremgår af kortbilag.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er udenfor geneafstanden.

Afstandsforhold fra ejendommens dyrehold til nærmeste byzone og samlet bebyggelse:

	Afstandskrav	Målt afstand fra stald, gødningsopbevaringsanlæg
Byzone	50 meter	3200 m
Samlet bebyggelse i landzone	50 meter	3200 m

Staldanlæggets indretning

Staldene er indrettet med delvis spaltegulv. Spaltegulvet er i gødearealet, så stierne holdes så rene som muligt. De af staldene, som er med fuldspalter i nudriften vil løbende blive udskiftet til drænet gulv, for at leve op til dyrevelfærdskravene.

Staldene er indrettet med sektioner, der bliver rengjort efter hvert hold og derved nedsættes risikoen for sygdomme, lugt fra staldene og mindsker støvet i stalden. På den måde sørges der for et godt staldmiljø for både dyr og mennesker. Drægtighedsstalden vil blive rengjort en gang årligt.

Håndteringen af gylle er med træk og slip i farestalden, slagtesvinestalden og klimastalden mens der er skraber i drægtighedsstalden. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene. Der udsluses gylle en gang om ugen, i ca 4 timer. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen. Derudover anvendes der overbrusning af gødearealet i alle stalde, undtagen i farestaldene. Ved at benytte overbrusning styres dyrenes gødeadfærd, så stierne renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres. Overbrusning benyttes efter gældende regler.

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
1.1.1 Smågrise	To klimastald, delvis spaltegulv	21700	7,3-32	108,50	3339
1.1.1 Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	700		49,08	183
1.1.2 Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv + gyllekøling 31 %	564		91,62	417
1.1.3 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	11400	32-107	316,67	2850
1.1.4 Søer	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv.	136		22,09	238
Ialt				587,96	

Rengøring af alle staldafsnittene foretages med højtryksrensere efter hvert holdskift.

Vaskeplads

Al vask på Okkelsvej 21, hvor også maskiner opbevares. Der forefindes derfor ikke en vaskeplads på Voulundgårdvej 18.

Husdyrgødning

Tabel 1: Oversigt over samlet mængde husdyrgødning, ansøgt drift.

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE - Svin
Produceret svinegylle	59153,76	12614,25	587,96
Fraført til Frødal ApS, Hedevej 6, Herning	3668,24	782,07	36,46
Fraført til Jacob Bjerre, Hedegårdsvej 8, Herning	5805,2	1237,67	57,7
Fraført til Birger Jensen, Voulundgårdvej 8, Herning	10524,81	2241,95	104,52
Fraført til Sten Jacobsen, Skelhøjevej 21, Ikast	6539,55	1394,25	65,00
Fraført til Gunner Vestergaard, Okkelsvej 21, Herning	32615,96	6958,31	324,28
I alt	0	0	0

Gylle

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning er ca. 11.820 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. Mængden af gylle er beregnet med normal og der er fratrukket den mængde regnvand, som falder på overdækningen. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 12.080 m³, hvilket svarer til over 12 måneders opbevaring. Der findes 4 gyllebeholdere på ejendommen. Placering kan ses på bilag 1. Herudover er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke.

Oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1.1.5	1992	2002	3020	25
Gyllebeholder 1.1.6	1992	2002	3020	25
Gyllebeholder 1.1.7	1992	2002	3020	25
Gyllebeholder 1.1.8	1999	2008	3020	25
I alt			12080	100

Alle gyllebeholdere på Voulundgårdvej 18 har dykket indløb. Gylletankene 1.1.5 og 1.1.7 er etableret med fast overdækning. Gyllen i de resterende to gyllebeholdere er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag, der sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning. Flydelaget kontrolleres jævnlige og resultatet skrives ind i en logbog. Endvidere tømmes lageret hvert år for at blive inspiceret. Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.

Gyllen nedfældes fortrinsvis eller lægges ud med slanger alt efter afgrøde.

Håndtering af gylle

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran. Pumpen sidder på gyllevognen, og suger gyllen op, der sker en automatisk tømning af pumperøret.

Foder

Foder opbevares både udenfor bygningerne og inde i foderladen. Foderet bliver blandet i foderladen. På vestsiden af den eksisterende stald bygning er der tre gastætte siloer til opbevaring af korn. Inde i foderladen, som er placeret umiddelbart ud for siloerne, opbevares andre fodermidler såsom fedt, fiskemel, mineraler og sojaskrå.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen. På ejendommen anvendes der hjemmeblandet tørfoder til alle dyr. Foderet er primært sammensat af korn (primært hvede, byg), soja, fedt og mineralblandinger. Fodret forarbejdes med hammermølle. For at spare energi ved foderfremstillingen kværnes det ikke mere, end hvad der er fysiologisk nødvendigt.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres – og dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe. Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem avlsarbejde (bedre genetik for grisene og bedre fordøjelighed af foderet), og dels ved at syntetiske aminosyrer tilsættes i stedet for råvarer med højt proteinindhold, hvorved proteinindholdet generelt sænkes.

Harmoni-regler Landbrugsjord til rådighed

Harmoni-arealer	Ansøgt produktion
Ejede og forpagtede	0 ha
Aftale*	133,26 ha

* Ejet af: Frødal ApS, Hedevej 6, Herning
Jacob Bjerre, Hedegårdsvej 8, Herning
Birger Jensen, Voulundgårdvej 8, Herning
Sten Jacobsen, Skelhøjevej 21, Ikast
Gunner Vestergaard, Okkelsvej 21, Herning

Der er indsendt en ansøgning om § 16 godkendelse hvor alle ejede og forpagtede udbringningsarealer vurderes.

Ressourceforbrug

Energi

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	93.850 liter	93.850 liter
Elforbrug	239.300Kwh	239.300kwh
Fyringsolie	18.980 liter	18.980 liter *

*Afhænger af mængden af overskudsvarme fra gyllekøling

Belysning

Lys i staldene

I staldene er lyset i vinterhalvåret tændt i tidsrummet 06-22. I sommerhalvåret er det tændt efter behov. Herudover tændes lyset ved udfodring i ca ½ time. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten.

Udendørslys

Der forefindes lamper ved indgangspartier til stalde, mandskabsrum og lade. Disse lamper er timerstyrede og der vil derfor ikke være unødigt belysning af staldene om natten. Det vurderes at belysningen ikke er generende for naboer eller trafikanter, da de er placeret helt oppe ved staldene, og der er langt til naboer.

Energibesparende foranstaltninger

- Der anvendes for så vidt muligt lavenergi lysstofrør i de forskellige staldafsnit. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret, og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl 6-22.
- Efter hver vask i staldene vil ventilatorerne blive rengjort, så modstanden mindskes så meget som muligt.
- Ventilationen vil være styret af temperatur, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og elforbruget.
- Overskudsvarmen fra gyllekøling i den nye stald, vil blive genanvendt til opvarmning af smågrisehuler i det omfang det er muligt.

Vand

Ansøger er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt forbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drikkevand	11.060	11.270
Vaskevand	900	1000
Sanitært spildevand	150	150
I alt	12.060	12.420

Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding. Anlægget er udstyret med timer/ur.

Rengøring

Staldene rengøres efter hvert hold diegivende søer, smågrise eller slagtesvin. Der vaskes med vand med højtryksrensere. Der anvendes kun desinficeringsmiddel, hvis der er et behov ved f.eks. udbrud af sygdom. Drægtighedsstaldene vaskes en gang årligt.

Vandbesparende foranstaltninger

- Der anvendes drikkenipler der er placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.
- Inden vask af stalde sættes stalden i blød i koldt vand, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere.
- Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet så snart det opdages. Forekommer der et unaturligt højt vandforbrug, vil det blive opdaget eftersom alle data i produktionen gennemgås jævnligt.

Transport

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise og polte til salg/flytning til anden ejendom, søer til slagtning, husdyrgødning, korn og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af smågrise og søer sker ca en gang ugentligt. På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener omkring ejendommen. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Oversigt over antal transporter

I forbindelse med etableringen af den nye stald, vil der ikke ske en øget mængde transporter. Nedenstående tabel viser en oversigt over antallet af transporter til og fra ejendommen.

Oversigt over transport	Nudrift	Ansøgt drift
Transport med levende dyr	260	260
Afhentning af døde dyr	125	125
Foder (høst)	100	100
Gylle	300	300
Brændstof	5	5
Affald	12	12
I alt	802	802

Skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr forebygges ved god orden og hygiejne i og omkring staldene, og eventuelle problemer bekæmpes omgående.

Fluer

Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium, og ejendommen får leveret gyllefluer til bekæmpelse af fluelarver i staldene.

Forebyggelse af rotter

Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium, og der er indgået en aftale med Mortalin.

I tilfælde af rotter kontaktes Herning Kommunes Borgerservice 96 28 28 28. Endvidere kommer Herning Kommune to gange årligt som forebyggende foranstaltning.

Affald

Alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Pap, papir og plastaffald opbevares i separat container, der tømmes efter behov. Jern og skrot bliver opbevaret i container, der ligeledes tømmes efter behov.

Nedenstående tabel viser hvordan affald håndteres på ejendommen. Markdriften udføres fra anden ejendom og der er derfor ikke noget affald i forbindelse med markdrift på denne ejendom.

Type	EAK	Opbevaring	Afhændelse
Brændbart affald	19.00	Container	Marius Pedersen
Glas, plastic mm	51.00/ 52.00/ 52.06	Container	Kommunal genbrugsplads
Døde dyr	02. 01.02	Køleboks eller kadaverkappe	DAKA (2-3 gange om ugen)
Klinisk risikoaffald	18.00	Plastbeholder til formålet	Marius Pedersen

Kvitteringer fra Marius Pedersen gemmes som eventuel dokumentation.

Farligt affald

Der forefindes ikke tanke med flydende gødning eller pesticider, da markdriften varetages fra anden ejendom.

Medicin bliver opbevaret i køleskab i mandskabsrummet. Kemikalier og pesticider opbevares på anden ejet ejendom.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA hurtigst muligt. Alle døde dyr anbringes tildækket og hævet over jordoverfladen ca. 300 meter vest for ejendommen på nordsiden af Voulundgårdvej.

Olie

På ejendommen er der to tanke til olie. En til diesellole på 10.000 l fra 1991, som er nedgravet og ligger øst for den eksisterende stald. Den anden tank er til fyringsolie og er placeret ved stuehuset. Tanken ved stuehuset er på 2500 l og er fra 1996. Efter udvidelsen forventes det at gyllekølingen kan indvinde varme til opvarmning af en del af staldene.

Diesellole, smørelolie og kemikalier opbevares i maskinhus. Disse er placeres på befæstet areal uden afløb med opkant, således at udslip nemt kan ses og stoppes.

Spildevand

Spildevand drift

Spildevand fra produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde i alt ca. 690 m³. Spildevandet fra rengøring ledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand fra mandskabsrum ledes til septitank og alt tagvand føres til dræn i lukkede ledninger.

Art	Afledes til
Spildevand fra rengøring i stald	Gyllebeholder
Sanitært spildevand fra forrum	Trixtank
Tagvand	Dræn

Oversigt over bilag

Bilag 1: Ejendomsanlæg og nye bygninger.

Bilag 2: Oversigtskort, fordeling af aftalearealer samt placering af ansøgers ejendom, oversigt nærmeste byzone.

Bilag 3: Anlæggets placering i forhold til § 3 natur

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Bilag 5: Udtalelse fra naturgruppen, Herning kommune

Bilag 6: Kommentar indkommet i høringsperioden

Bilag 1: Ejendomsanlæg og nye bygninger.

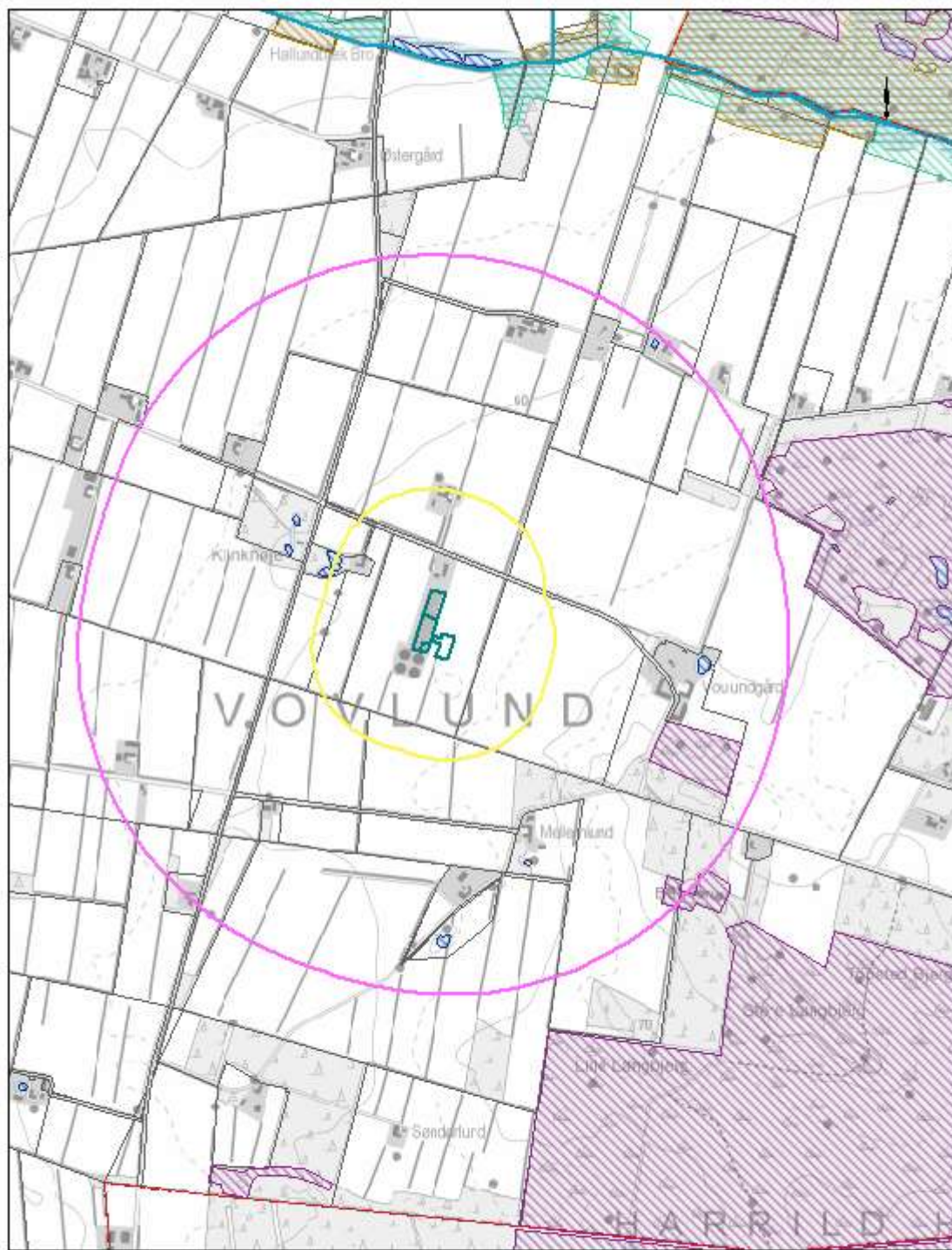
Bilag 2: Oversigtskort, fordeling af aftalearealer samt placering af ansøgers ejendom, oversigt nærmeste byzone.

Signaturforklaring

	arealer		lokalplan
	Herning_kommunegrænse		Kommuneplan
	Byzone		

Bilag 3. Anlæggets placering i forhold til § 3 natur

Signaturforklaring

0 300 600 900 1200 1500 m

	1000 m bufferzone		§ 3 Eng
	300 m bufferzone		§ 3 Hede
	staldafsnit		§ 3 Mose
	§ 3 vandløb		§ 3 sø

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Gråkjær Miljøcenter - Hæstvej 46 - 8380 Trige - Tlf. 70 21 44 88

Erklæring vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: **Avlscenter Kollund, Kollund Øst**
Adresse: **Voulundgårdvej 18, 7400 Herning**
Kommune: **Herning Kommune**

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	ton pr. årsdyr	ton i alt
700 søer	5,4	3.780 t
21.700 smågrise	0,127	2.756 t
11.400 slagtesvin	0,49	5.586 t
Fratrukket vand pga overdækning	0,4*755 m ³	- 302 t
I alt		<u>11.820 t</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Gyllebeholder 1	3020 m ³	~ 25 %
Gyllebeholder 2	3020 m ³	~ 25 %
Gyllebeholder 3	3020 m ³	~ 25 %
Gyllebeholder 4	3020 m ³	~ 25 %
I alt	<u>12.080 m³</u>	<u>100%</u>

*Svarende til opbevaringskapacitet over 12 måneders produktion.
Herudover er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke.*

Beregningen er udført af: Hanne H. Østergaard, Gråkjær Miljøcenter

Dato: 15. marts 2010

Underskrift/stempel: _____

Henvisninger: Bek 1695 af 12/12/2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bek 690 af 17/07 2001: Bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. DJF beretning "Normal for husdyrgødning - 2009"

Bilag 5: Udtalelse fra naturgruppen, Herning kommune

TEKNIK OG MILJØ

Herning
Kommune

Naturudtalelse på beskyttede arealer omkring Voulundgårdvej 18, Herning

Ændring af svineproduktion vil medføre et fald i emissionen på 1800,7 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 8659,8 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 14,1 kg N/ha.

Følgende naturarealer ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

1. C-målsat hede cirka 975 meter NØ for anlægget.
2. C-målsat hede godt 660 meter Ø for anlægget.

Desuden er der foretaget beregning på en A-målsat eng-/moseområde knap 2 km NØ for anlægget, der ligger i grænsen ind til habitatområde H64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage" cirka 2 km NØ for anlægget. Nærmeste afstand til habitatområdet er 800 meter SØ.

Der er foretaget beregninger (konsulenten) på naturarealerne via det elektroniske ansøgningssystem. Der er anvendt skema nr. 17318, version 4.

Areal nr.	Naturtype	Målsætning	Talegrænse (kg/ha/år)	Afstand til stald/lager	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra <u>Voulundgårdvej 18</u>
1	hede	C	10 - 25	975 m	0,0	0,3
2	hede	C	10 - 25	661 m	- 0,1	0,7
H64	eng/mose	A	10 - 20	1942 m	0,0	0,3

Vurdering

Da der ikke sker en merbelastning vurderer Herning Kommune, at ændring af produktionen på Voulundgårdvej 18, 7400 Herning ikke vil medføre tilstandsændring på den vurderede natur omkring anlægget, idet der ikke sker en merbelastning.

Natura 2000-område H64

Flere af habitatområdets naturtyper har ugunstig bevaringsstatus bla. som følge af for stor næringsstoffbelastning. Da der ikke sker merbelastning fra anlægget, er det vurderet, at ændring af produktionen ikke vil hindre mulighed for at opnå gunstig bevaringsstatus i habitatområdet.

Kith Skovgaard
(naturgruppen)

Land og Natur
Rådhuset • Torvet • 7400 Herning
Tlf. 96 28 28 28
teknik@herning.dk
www.herning.dk

Bilag 6: Kommenter indkommet i høringsperioden

Sagsnr.2010070113E

Protest mod udvidelsen af Voulungårdvej 18

Skadedyr.

Jeg har nu været smittet med Scabies i meget lang tid, og selv om jeg ikke kan bevise det, så er der stor sandsynlighed for at det er kommet fra Stalden,di har jo måttet desinficere flere gange,og hvornår bliver det næste gang.
Æggene og ungerne fra disse mider er mikroskopiske, og er dermed luft og vindbårne når di bliver sendt ud gennem ventilatorerne og kan derved forurene store områder.

Døde Dyr

Di uhygiejniske forhold på pladsen med døde dyr, hvor di ofte ligger utildækkede på jorden, titrækker Krager og Ravne.
Når jeg har gæster er di rystede over synet.
Hvorfor skal di ligge ved min indkørsel, det forringer værdien af min ejendom.

med venlig hilsen.

H. Nielsen

Voulungårdvej 16
7400 Herning